

Навколо музики,

або Чому концерти відвідують не ті, хто має це робити, а ходять ті, для кого це стало елементом снобізму?

Про це, а ще про творчі досягнення музичної студії центру „Д” — веде розмову кореспондент „Нашої газети” з Юрієм ДЕРСЬКИМ, якого вже два рази визнано кращим композитором року в Україні і неодноразово — кращим композитором-оранжувальніком. Юрій Якович є також завідувачем кафедри естради Луганського державного інституту культури і мистецтв.

— Зовсім недавно у переповненому залі Луганського Палацу культури тепловозобудівників відбувся великий концерт за Вашими творами з участю відомої виконавиці, заслуженої артистки України Алли Попової. А ще, настільки мені відомо, з Болгарії повернулася з золотими медалями переможців міжнародного конкурсу група „Мілітарі поліс“ з Вашої студії. Тож бодай коротко — про концерт, який, поза всяким сумнівом, став помітною подією в культурному житті нашого краю, та про успіх виконавців студії.

— Концерт — моя експериментальна ідея. Хотілось самому дізнатися: а чого ж я вартий у своєму рідному місті? А ще: чи потрібно моїм землякам те, чим я займаюся упродовж багатьох років?

Було що сказати слухачеві, адже останній мій концерт у Луганську відбувся в 1995 році, тоді він підбивав підсумок п'ятнадцятичірної творчої праці. Нинішній концерт став для мене ще й елементом пізнання самого себе, бо показував глядачеві серйозну експериментальну музику. Приємно, що був аншлаг. Хоча, чесно кажучи, хвилювався. Виконувалися здебільшого нові, не відомі широкій аудиторії пісні. Одна з пісень минуліх років мені дуже дорога, називається вона „Боллять слова“. Написана вона на слова луганської поетеси Галини Чорноволос. На київському пісенному вернісажі три роки тому вона удастілася діамантового кольє Президента. Щодо авторки слів то нею написано вже тексти майже 60 пісень, багато з яких упродовж останніх років стали шлягерами.

Загалом же концерт став результатом напруженої творчої праці зі студією центру „Д“. Виконувалися й оранжування, зокрема, „Болеро“ Равеля, фрагмент з опери „Заза“, до речі, вперше записаний в нашій студії. Був ще досить значний дитячий пісенний блок.

Хотілось мені було побачити в залі керівників міста, адже все, що я робив раніше і що роблю тепер, — лише з єдиною думкою: щоб місто наше „звучало“ у масштабі України, СНД, Європи. Прикро, що і раніше, і зараз це байдуже в першу чергу тим, кому не повинно бути байдужим.

Щодо успіху в Болгарії, звідки я повернувся щойно, бо знаходився на тому ж таки міжнародному конкурсі в якості одного з членів журі. Справа в тому, що протягом останніх років входжу до складу міжнародних конкурсів „Сузір’я“, часто доводиться виїжджати в різні країни. Луганській групі, навіть і без моєї участі в складі журі, передрікалася перемога. Точні так же, як і в листопаді минулого року на міжнародному конкурсі в угорській столиці Будапешті.

Ця група створена зі студентів Луганського коледжу культури і мистецтв. Обраний нею напрямок у музиці в Україні ніким ще не апробований, називається

ся він шведським. Музика електронна, в стилі, що близький до брейк-дансу, тісно поєднана з танцем. Все блискуче, нарядне, яскраве. Уявіть собі: виконавці виходять на сцену і... світяться.

Пісні надзвичайно мелодійні, написані на слова професійних українських поетів. Ми, отож, несли і продовжували нести Европі українську культуру.

— **Скажіть, писати музику, що це для Вас?**
— У подібних випадках відповідають: смисл життя.

— **У наш прагматичний час доводилося чути, що музику варто писати, бо на ній можна заробляти...**

— Можна, безумовно. Але при цьому потрібно враховувати одну невід’ємну річ: її потрібно писати високопрофесійно і від усієї душі.

— **За Вашими плечима, знаю, технічний, а потім і мистецький вузи. А ще діяльність, яка була в полі зору широкої колись всесоюзної, а тепер республіканської громадськості. З чого почалася Ваша творчість?**

— Усе почалося з того, що у 1986 році я задумав здійснити свій перший проект — створив при обласній філармонії студію центру „Д“, взявши для цього за основу групу „Альма матер“. Згодом вона обирає називу „Росі“, виконує спершу російські, а потім українські народні пісні в роковій обробці. Мені, а заодно і студії, тоді здорово поталанило — відома московська телепрограма „Взгляд“ розповіла про групу, зацікавилися нею і найтиражніші тодішні газети. Нам це гарантувало концертні тури від Ужгорода до Владивостока, увагу музичного простору країн тодішньої соцспівдружності. У нас в гостях побувала відома угорська принцеса Ріка Золтан, з нами успішно співпрацювали прекрасні співаки Володимир Самарцев і Віра Андріяненко.

Академічне й рокове в ту пору сприймалося не просто, але якщо воно базувалося на високій музичній культурі — його розуміли. Через подорожчання авіаквитків та стрімке підвищення цін за оренду приміщень нам, зрештою, довелося на початку дев’яностих відмовитися від гастрольних поїздок. Однак стали багато

працювати безпосередньо в студії, створивши там творчий колектив, який з часом реформувався у відомий театр естради, котрий і донині є учасником престижних концертів, добре знаний у Києві. Через атрій пройшло багато дітей, чимало з них встигли кінчики вузи, влаштувалися в Києві, Москві, Петербурзі. В цілому, студію за весь термін її існування виховано 20 лауреатів міжнародних конкурсів.

Нині студія центру „Д“ знаходиться в приміщенні державного інституту культури і мистецтв. Наша гастрольна компакт-диски, касети — купують у Києві, значить це людям цікаво. А як ми працюємо? Свідчить такий факт: лише з січня по липень нинішнього року випущено 18 проектів компакт-дисків.

— **А тепер я повертаюсь до афіш по місту, які сповіщали про Ваш концерт. Так ось, дібних афіш московських виконавців — лічезна кількість. І незважаючи на те, квитки на концерти заїжджих гастролерів суть дорогі — до ста гривень, та вони постійно розкуповуються. Що це за такий феномен?**

— Жителі нашого прекрасного міста розбіглися московськими виконавцями. Для москвичів це сповіщає про величезні засоби, багато хто з луганчан відмінно від концерту. Так, це далеко не той рівень може формувати духовність, швидше це нівелює і руйнує й.

Біда в тому, що в нас люди просто не хочуть ставити себе думати. Бездумність же — рідний бездуховності. На відміну від невибагливого концертного гастрольного списку, у Луганську гастролі високопрофесійні й просто прекрасні театри, балети. Й демонструють при цьому мистецтво високого рівня.

Щодо концертів загалом, то в нас на них не ходять, кому потрібно ходити, а ходять ті, для кого це є елементом снобізму. Ось, мовляв, був учора на церті такого-то... Це, щоб можна було поговою похизуватися.

— **Щодо українських виконавців, то за ми спостереженнями, то в місті на Луганщині не густо...**

— Московські виконавці, можна сказати, повинні бути відомими. Це при тому, що переважна більшість моїх земляків не знає справжньої української культури. Її нікому тут показувати і пропагувати. Дехто вважає, що це нецикаво, що це не потрібно багато здійснювати українською музикою, відкрити себе стільки її пластів — дух перехопило.

— **Приємно, що Луганськ останнім чином зберігає відповідальність за місце проведення концертів...**

— Деякі десятків і сотень високопрофесійних музикантів, відчуваючи свою незатребуваність, ідуть у Москву, Петербург і інші міста, які приймають, як мовиться, критики обіймами, бо професіоналів інакше приємно сприймати не можна. А на своїй вітчизні, маю на увазі на малій вітчизні, знову і знову не хочуть їх поміщувати.

І все ж я сподіваюсь, що завдяки зусиллям турнірної громадськості рівень музичної культури буде зростати.

Розмовляв Микола НОЧОВНИ